

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกระดับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

เนื่องจากกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง อำนาจหน้าที่ และรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวนหลายฉบับและกระจัดกระจายอยู่ อันทำให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมาย และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงเห็นสมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมกับได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

๒. มาตรการสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ กำหนดให้ยกเลิกกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ การกำหนดระบบและรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้มีระบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ ชั้น คือ ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบในระดับจังหวัด เทศบาลรับผิดชอบในระดับพื้นที่ โดยไม่กำหนดประเภทเทศบาล และเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลทั้งหมด

๒.๓ สมาชิกสภาท้องถิ่น แบ่งตามเกณฑ์ประชากร ดังนี้ (๑) กรณีเทศบาล กำหนดจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลตั้งแต่เก้าคนถึงยี่สิบสี่คนในช่วงจำนวนประชากรทุก ๆ ห้าพันคน และ (๒) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำหนดจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งแต่ยี่สิบสี่คนถึงสี่สิบแปดคน ในช่วงจำนวนประชากรทุก ๆ ห้าแสนคน

๒.๔ กำหนดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ โดยหน้าที่และอำนาจของเทศบาล ไม่แบ่งแยกประเภทของเทศบาล และไม่แบ่งแยกหน้าที่ต้องจัดทำหรืออาจทำ แต่ให้คำนึงถึงศักยภาพ ความสามารถ และมีรายได้ที่เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะในพื้นที่ของตน รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของเทศบาล

๒.๕ กำหนดให้รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๖ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล โดยอาจมอบหมายให้นายอำเภอปฏิบัติการแทนตามที่กำหนดสำหรับเทศบาลที่มีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนเก้าคนหรือสิบสองคนหรือสิบห้าคนหรือสิบแปดคนหรือยี่สิบเอ็ดคน โดยเพิ่มเติมมูลฐานความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่เป็นเหตุในการสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้ครอบคลุมทุกพฤติการณ์การกระทำความผิด

๒.๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการชุมชน รวมทั้งอาจจัดตั้งอาสาสมัครที่ทำประโยชน์ให้กับราชการหรือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมถึงการจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒.๘ การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำและวินิจฉัยการปฏิบัติการให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายนี้

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมอยู่ในฉบับเดียว ทำให้เกิดประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งทำให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๔. ปัญหาอุปสรรคและสถิติการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ในปัจจุบันกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง อำนาจหน้าที่ รายได้ รวมทั้งการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวนหลายฉบับและกระจัดกระจาย ทำให้ยากต่อการอ้างอิงและนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะทำการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสื่อมประสิทธิภาพได้

(๒) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด บางประการไม่มีกฎหมายกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานตรวจสอบวินิจฉัยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวไม่มีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการ ทั้งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและประชาชน

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จนถึงวันที่
๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
(www.dla.go.th) หรือตาม QR Code ท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แบบรับฟังความคิดเห็น

สรุปสาระสำคัญ

ร่าง พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ...
และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1 รูป
แบบ
อปท. หัวโขนมี 2 รูปแบบ.
- อปจ.
- เทศบาล
- อบต.
(อปท.เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล)
ยกเลิกเทศบาลนคร, เทศบาลเมือง, เทศบาลตำบล
เป็น "เทศบาล"

3 หน้า
และ
อำนาจ
ยกเลิกหน้าที่ "ต้องทำ" กับ "อาจทำ" เทศบาล
ทำได้ทุกเรื่องตามที่มีบัญญัติ
- เทศบาล (ทำตามศักยภาพ)
- อปจ.
- โครงการขนาดใหญ่เกินศักยภาพ
เทศบาล
- เกียวเนื่องหลาย อปท.
- อำนาจหน้าที่เทศบาล แต่ไม่ทำอาจได้รับ
ความเสียหาย

5 มาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง
เป็นเหตุในการสั่งให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้น
จากตำแหน่ง

7 การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น
เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

9 การเงิน การคลังและการงบประมาณ
กำหนดให้มีบัญชีรายรับ รายจ่าย บัญชีเงินสะสมของ อปท.
อย่างเป็นระบบ.

11 กองทุนส่งเสริมกิจการ อปท.
ให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมกิจการ อปท. เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน
สนับสนุนการดำเนินงานตามหน้าที่

13 การกำกับดูแล
เพิ่มฐานความผิด เรื่อง การทุจริตต่อหน้าที่ในการสั่งให้
พ้นจากตำแหน่งได้ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
ให้ ผวจ. กำกับดูแล อปจ. และเทศบาล สำหรับเทศบาลที่มี
สมาชิก 9-21 คน ผวจ. มอบหมายนายอำเภอได้

15 คณะกรรมการส่งเสริมกิจการท้องถิ่น
มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำและวินิจฉัยให้เป็นไปตาม
ประมวลกฎหมายนี้

2 โครง
สร้าง
- ผู้บริหารท้องถิ่น
- วาระ 4 ปี เกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้
- พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระถือเป็น
1 วาระ
- สมาชิกสภาท้องถิ่น
- จำนวนแบ่งตามเกณฑ์ประชากร
- เทศบาล (9-24 คน), อปจ. (24 - 48 คน)
1. ไม่เกิน 5,000 คน : 9 คน
2. 5,001 - 10,000 : 12 คน
3. 10,001 - 30,000 : 15 คน
4. 30,001 - 50,000 : 18 คน
5. 50,001 - 100,000 : 21 คน
6. มากกว่า 100,000 : 24 คน

4 กำหนด
ผู้ใหญ่
บ้าน
ไม่มีบทบัญญัติห้ามมีกำหนด / ผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาล
(เป็นไปตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น)

6 ผู้ช่วย
ผู้บริหาร
ท้องถิ่น
อปจ./เทศบาล.
- รองนายก
- ที่ปรึกษา
- เลขา
กำหนดตามจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่น

8 รายได้
อปท.
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยรายได้ของ อปท.

10 บั
ญ
ญ
ติ
ท้องถิ่น
กำหนดให้จัดทำฐานข้อมูลข้อบัญญัติท้องถิ่นผ่าน
ระบบ IT เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ รวมทั้ง
กำหนดกระบวนการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

12 การส่งเสริมกิจการสถานธนาถนาลของ อปท.
จัดตั้งสำนักงาน จ.ส.ท. เพื่อส่งเสริมกิจการสถานธนาถนาล
ของ อปท.

14 คณะกรรมการชุมชน
1. อปท. ต้องเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ
2. กำหนดกิจกรรม การมีส่วนร่วมของประชาชน และกำหนด
ค่าใช้จ่ายในการประชาคม
3. ให้มีคกก.ชุมชนและอาสาสมัครผู้ทำประโยชน์แก่ อปท.
โดยหลักเกณฑ์และการจ่ายค่าตอบแทนตามระเบียบมท.

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ม.ค. 2565